

Szegedi Ítéltábla
Bf.III.299/2024/54.

A Szegedi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság a Szegeden, 2025. március 25. napján megtartott nyilvános fellebbezési tárgyalás alapján meghozta a következő

ítéletet:

A költségvetési csalás büntette és más bűncselekmények miatt *vádlott1 és társai* ellen indított büntetőügyben a Kecskeméti Törvényszék 2023. június 7. napján kihirdetett 5.B.151/2018/248. számú ítéletének vádlott1 I. rendű, vádlott3 III. rendű és vádlott6 VI. rendű vádlottakra vonatkozó, fellebbezések folytán felülbírált részét *megváltoztatja* az alábbiak szerint:

vádlott1 I. rendű vádlott cselekményét költségvetési csalás büntettének [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont 1. fordulat, (4) bekezdés a) pont] minősíti.

vádlott3 III. rendű vádlott cselekményét bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntettének [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont *1. fordulat*, (4) bekezdés a) pont] *minősíti*.

vádlott6 VI. rendű vádlott cselekményét *folytatólagosan elkövetett pénzmosás büntettének* [Btk. 399. § (2) bekezdés *7. fordulat*, (6) bekezdés a) pont] *minősíti*.

vádlott3 III. rendű és vádlott6 VI. rendű vádlottak előzetes mentesítésben részesítésére vonatkozó rendelkezést *mellőzi*.

Egyebekben az elsőfokú ítélet vádlott1 I. rendű, vádlott3 III. rendű és vádlott6 VI. rendű vádlottakra vonatkozó, fellebbezések folytán felülbírált részét helybenhagyja azzal, hogy az ítélet meghozatalának alapját képező tárgyalási napok közül a 2020. szeptember 21. napjára és a 2023. március 28. napjára történő utalást mellőzi, az ítéletet a 2023. március 29. napján megtartott tárgyalás alapján is meghozottnak tekinti.

Megállapítja, hogy vádlott1 I. rendű vádlott bejelentett lakcíme: irányítószám helység1, cím1 szám, a tartózkodási helyére, értesítési és kézbesítési címére történő utalást mellőzi, személyazonosító okmányának száma: szig.sz.1;

vádlott3 III. rendű vádlott tartózkodási helyére, értesítési és kézbesítési címére történő utalást mellőzi, személyazonosító okmányának száma: szig.sz.2;

vádlott6 VI. rendű vádlott bejelentett lakcíme: irányítószám2 helység2, cím2 szám, tartózkodási helyére, értesítési és kézbesítési címére történő utalást mellőzi, személyazonosító okmányának száma: szig.sz.3.

Az ítélettel szemben fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás

[1] A Kecskeméti Törvényszék a 2023. június 7. napján kihirdetett 5.B.151/2018/248. számú ítéletével a felülbírálattal érintett vádlottak vonatkozásában az alábbi rendelkezéseket hozta.

[2] **vádlott1 I. rendű vádlottat** költségvetési csalás büntette [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont 3. fordulat, (4) bekezdés a) pont] miatt 1 év 10 hónap szabadságvesztésre és 2 év gazdasági társaság vezető tisztségviselője foglalkozástól eltiltásra ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 3 év próbaidőre felfüggesztette. Megállapította, hogy a szabadságvesztés végrehajtási fokozata börtön, amelyből az I. rendű vádlott – a szabadságvesztés esetleges végrehajtása esetén – legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon feltételes szabadságra bocsátható. vádlott1 I. rendű vádlottat előzetes mentesítésben részesítette. A törvényszék az I. rendű vádlottat az ellene felbujtóként elkövetett 2 rb. költségvetési csalás büntette [egy esetben Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont 3. fordulat, (5) bekezdés b) pont 2. fordulat; egy esetben Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont 3. fordulat, (5) bekezdés a) pont] miatt emelt vád alól felmentette.

[3] **vádlott3 III. rendű vádlottat** bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntette [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont 3. fordulat, (4) bekezdés a) pont] miatt 1 év szabadságvesztésre és 2 év gazdasági társaság vezető tisztségviselője foglalkozástól eltiltásra ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 2 év próbaidőre felfüggesztette. Megállapította, hogy a szabadságvesztés végrehajtási fokozata börtön, amelyből a III. rendű vádlott – a szabadságvesztés esetleges végrehajtása esetén – legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon feltételes szabadságra bocsátható. A törvényszék vádlott3 III. rendű vádlottat előzetes mentesítésben részesítette.

[4] **vádlott6 VI. rendű vádlottat** bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntette [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont 3. fordulat, (4) bekezdés a) pont] miatt 1 év szabadságvesztésre és 2 év gazdasági társaság vezető tisztségviselője foglalkozástól eltiltásra ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 2 év próbaidőre felfüggesztette. Megállapította, hogy a szabadságvesztés végrehajtási fokozata börtön, amelyből a VI. rendű vádlott – a szabadságvesztés esetleges végrehajtása esetén – legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon feltételes szabadságra bocsátható. A törvényszék vádlott6 VI. rendű vádlottat előzetes mentesítésben részesítette.

[5] A törvényszék rendelkezett továbbá az eljárás során felmerült bűnügyi költség viseléséről.

[6] A Szegedi Fellebbviteli Főügyészség a vádlott5 V. rendű vádlott terhére bejelentett ügyészi fellebbezést az ítéltáblára 2024. május 14. napján érkezett Bf.293/2023/5. számú átiratában, míg a vádlott1 I. rendű, vádlott7 VII. rendű és vádlott8 VIII. rendű vádlott terhére a felmentésük miatt, bűnösségük megállapítása érdekében bejelentett ügyészi fellebbezést a 2025. március 25. napján megtartott másodfokú bírósági tárgyaláson visszavonta. Erre figyelemmel az elsőfokú bíróság ítélete vádlott5 V. rendű vádlott vonatkozásában 2024. május 14. napján, míg vádlott7 VII. rendű és vádlott8 VIII. rendű vádlott vonatkozásában 2025. március 25. napján jogerőre emelkedett. A törvényszék ítéletének vádlott1 I. rendű vádlott vonatkozásában meghozott felmentő rendelkezése 2025. március 25. napján ugyancsak jogerőre emelkedett.

[7] A fellebbezések fentiek szerinti visszavonására is figyelemmel az elsőfokú bíróság ítéletével szemben a Bács-Kiskun Vármegyei Főügyészség által bejelentett és a Szegedi Fellebbviteli Főügyészség által fenntartott fellebbezések a következők:

vádlott1 I. rendű vádlott terhére súlyosításért, vele szemben végrehajtandó szabadságvesztés, közügyektől eltiltás és pénzbüntetés kiszabása, továbbá hosszabb tartamú foglalkozástól eltiltás kiszabása érdekében;

vádlott3 III. rendű vádlott terhére súlyosításért, hosszabb tartamú szabadságvesztés és foglalkozástól eltiltás kiszabása, a felfüggesztés próbaidejének hosszabb időtartamban történő meghatározása és az előzetes mentesítés mellőzése érdekében; továbbá

vádlott6 VI. rendű vádlott terhére súlyosításért, hosszabb tartamú szabadságvesztés és foglalkozástól eltiltás kiszabása, a felfüggesztés próbaidejének hosszabb időtartamban történő meghatározása és az előzetes mentesítés mellőzése érdekében bejelentett fellebbezések.

[8] Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben vádlott3 III. rendű vádlott védője is fellebbezést jelentett be elsődlegesen a III. rendű vádlott felmentése, másodlagosan pedig a kiszabott büntetés – különösen a foglalkozástól eltiltás – enyhítése érdekében.

[9] A Bács-Kiskun Vármegyei Főügyészség a vádlott3 III. rendű és vádlott6 VI. rendű vádlott vonatkozásában a velük szemben kiszabott büntetések súlyosítása érdekében bejelentett fellebbezésének indokolása körében rámutatott arra, hogy habár a törvényszék által felhívott büntetékiszabási körülmények valóban alapul szolgálhatnak a büntetés enyhítésére vonatkozó rendelkezések alkalmazására, a szabadságvesztés tartamának meghatározása ugyanakkor nem igazodik az általuk elkövetett bűncselekmények kiemelkedő tárgyi súlyához, az nem alkalmas a büntetési célok eléréséhez, továbbá sérti a belső arányosság követelményét is. Az előzetes mentesítésre való érdemesség megítélése kapcsán felhívta a figyelmet arra, hogy az érintett vádlottak jelentős tárgyi súlyú bűncselekményt valósítottak meg, továbbá az elkövetést követően vádlott3 III. rendű vádlottat egy alkalommal, míg vádlott6 VI. rendű vádlottat négy alkalommal ítélték el, így a vádlottak egyike sem érdemes az előzetes mentesítésre.

[10] A Szegedi Fellebbviteli Főügyészség a Bf.293/2023/5. számú átiratában – a fellebbezések egyidejű, illetve utóbb történt visszavonására is figyelemmel – a vádlott1 I.

rendű és vádlott3 III. rendű terhére bejelentett ügyészégi fellebbezést azzal a módosítással tartotta fenn, hogy a vádlottak cselekményei a költségvetési csalás büntetével halmazatban a hamis magánokirat felhasználása vétségének megállapítására is alkalmasak; míg a vádlott6 VI. rendű vádlott terhére bejelentett ügyészégi fellebbezést azzal a módosítással tartotta fenn, hogy indítványozta a cselekmény jogi minősítésének és az elkövetői alakzat megváltoztatását is; egyebekben pedig az érintett vádlottak terhére bejelentett fellebbezést – annak indokolásával egyezően – fenntartotta, míg a vádlott3 III. rendű vádlott védője által bejelentett fellebbezést nem tartotta alaposnak. A fellebbviteli főügyészség képviselője az ügy érdemére kihatással nem bíró eljárási szabálysértést észrevételezett a tárgyaláson való jelenlét jogáról lemondott vádlottak tárgyalási hatánapokról történő értesítésének és az eljárás során előterjesztett – a II-III. tényállási pontokat érintő – bizonyítási indítványok elutasításának elmaradásával összefüggésben.

[11] A Szegedi Fellebbviteli Főügyészség álláspontját szerint az elsőfokú ítélet I. tényállási pontjával összefüggésben a törvényszék a fellebbezéssel érintett vádlottak terhére megállapított cselekményeket csak részben minősítette a törvénynek megfelelően. Kifejtette e körben, hogy az irányadó tényállás alapulvétele mellett tévedett az elsőfokú bíróság, amikor vádlott3 III. rendű vádlott bűnösségét – a költségvetést károsító bűncselekménnyel alaki halmazatban – nem állapította meg a bűnsegédként elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében is, hiszen a III. rendű vádlott által kiállított valótlan tartalmú CMR okmányokat vádlott1 I. rendű vádlott a támogatási összeg kifizetésére irányuló kérelem mellékleteként becsatolta. Másrészt, a vádhatóság megítélése szerint tévedett a törvényszék azáltal is, hogy a vádlott3 III. rendű vádlott által megvalósított bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntetének jogszabályi alapjaként a Btk. 396. § (1) bekezdés a) pontjának 3. fordulatára, nem pedig a ténylegesen megvalósult – tévedésbe ejtésre utaló – 1. fordulatára hivatkozott.

[12] vádlott6 VI. rendű vádlott cselekményének jogi minősítésével kapcsolatban kifejtette a fellebbviteli főügyészség, hogy a tényállás szerint nem állapítható meg az, hogy a VI. rendű vádlott tisztában lett volna a vádlott1 I. rendű vádlott által megvalósított alapbűncselekmény – a költségvetési csalás büntette – bármely részletével, arról viszont tudomással bírt, hogy a névleges ügyvezetése alatt álló cég1 bankszámlájára érkezett, általa készpénzben felvett és tovább adott pénzüsszegek valamilyen büntetendő cselekményből származnak. Erre figyelemmel vádlott6 VI. rendű vádlott terhére nem a vádlott1 I. rendű vádlott által megvalósított költségvetési csalás büntetéhez nyújtott bűnsegédi bűnrészesség, hanem – a kedvezőbb elbírálást eredményező elbíráláskori büntető törvény alkalmazására figyelemmel – a Btk. 399. § (2) bekezdés 7. fordulatába ütköző és a (6) bekezdés a) pontja szerint minősülő és büntetendő folytatólagosan elkövetett pénzmosás büntette állapítható meg.

[13] A Szegedi Fellebbviteli Főügyészség képviselője a bűnösségi körülmények helyesbítésére tett indítványa mellett kifejtette azon álláspontját, amely szerint az elsőfokú bíróság indokolatlanul nagy jelentőséget tulajdonított az enyhítő körülményeknek azáltal, hogy vádlott3 III. rendű és vádlott6 VI. rendű vádlott esetében a szabadságvesztés tartamát a büntetési tételkeret alsó határánál is rövidebb tartamban határozta meg, továbbá a szabadságvesztés felfüggesztésének próbaidejét a törvényi minimumban állapította meg. Emellett tévesnek tartotta a foglakozástól eltiltás tartamának a törvényi minimumhoz közeli időtartamban történő meghatározását, valamint a III. rendű és a VI. rendű vádlott előzetes mentesítésben részesítését is, amelyet egyrészt az elkövetett bűncselekmények konkrét tárgyi

súlyára, másrészt pedig arra figyelemmel tartott mellőzendőnek, hogy a jelen üggyől függetlenül már mindkét érintett vádlott összeütközésbe került a törvénnyel, amely a személyükben rejlő fokozottabb társadalomra veszélyességre utal. A fellebbviteli főügyészség képviselője végezetül rögzítette, hogy érdemi indítványait a bizonyítás felvételét követően a tárgyaláson fogja előterjeszteni.

[14] vádlott3 III. rendű vádlott védője a fellebbezésének írásbeli indokolásában kifejtette azon álláspontját, amely szerint az elsőfokú bíróság nem foglalkozott elítélt1 elítélt azon – védői kérdésre megtett – nyilatkozatával, hogy a szóban forgó CMR okmányokat akár saját maga is aláírhatta, márpedig elítélt1 hivatkozott vallomása ellentétben áll tanúl III. rendű vádlottra nézve megtett terhelő nyilatkozatával. A védői érvelés szerint a törvényszék az ellentmondással nem foglalkozott, az ugyanakkor bizonyos, hogy a cselekmény elkövetése – mármint a valótlan tartalmú CMR okmányok rendelkezésre bocsátása – tanúl érdekét szolgálta, aki ellenszolgáltatás fejében szándékosan segítséget nyújtott a költségvetést károsító bűncselekmény elkövetéséhez.

[15] vádlott3 III. rendű vádlott védője sérelmezte továbbá az elsőfokú ítélet [149] bekezdésében rögzített azon indokolást, amely szerint az elsőfokú bíróságnak – más büntetőügy kapcsán – hivatalos tudomása van arról, hogy valótlan tartalmú fuvarokmányok rendelkezésre bocsátása miatt már jogerősen megállapították a III. rendű vádlott büntetőjogi felelősségét. A fellebbviteli főügyészség átiratában kifejtettekkel összefüggésben a védő kifogásolta, hogy éppen a III. rendű vádlott valótlan tartalmú magánokiratokkal kapcsolatos érintettségének bizonyíthatatlansága az oka annak, hogy terhére a közbizalom elleni bűncselekmény nem állapítható meg. vádlott3 III. rendű vádlott védője összességében azt indítványozta, hogy az ítéletábra a III. rendű vádlott vonatkozásában állapítson meg eltérő tényállást, és annak alapján vádlott3 III. rendű vádlottat mentse fel az ellene emelt vád alól.

[16] A fellebbviteli főügyészség átiratára tett észrevételében vádlott1 I. rendű vádlott védője kifejtette azon álláspontját, amely szerint az I. rendű vádlottal szemben kiszabott büntetés arányosnak tekinthető, így az annak súlyosítását célzó ügyészi fellebbezést alaptalannak tartotta.

[17] A másodfokú fellebbezési tárgyaláson történt felszólalásában a Szegedi Fellebbviteli Főügyészség képviselője az átiratában foglaltakat azzal a módosítással tartotta fenn, hogy a vádlott1 I. rendű, vádlott7 VII. rendű és vádlott8 VIII. rendű vádlott terhére a felmentésük miatt, bűnösségük megállapítása érdekében bejelentett fellebbezést visszavonta, egyebekben a vádlott1 I. rendű, vádlott3 III. rendű és vádlott6 VI. rendű vádlott terhére bejelentett fellebbezést azzal a módosítással tartotta fenn, hogy az I. rendű és a III. rendű vádlott vonatkozásában a cselekményeik magánokirat-hamisítás vétségeként is történő minősítésére irányuló fellebbezést szintén nem tartotta fenn.

[18] A fellebbviteli főügyészség képviselője az átiratában kifejtetteket egyebekben – az alábbi kiegészítésekkel – változatlan tartalommal fenntartotta. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a vádlott1 I. rendű vádlottal szembeni büntetés kiszabása körében nem értékelte kellő súllyal az általa elkövetett bűncselekmény jelentős tárgyi súlyát, továbbá azt a körülményt, hogy az okozott vagyoni hátrány – legalább részbeni – megtérítésére nem került sor. Figyelemmel pedig arra, hogy az I. rendű vádlott a bűncselekményt haszonszerzés céljából

követte el, továbbá megfelelő jövedelme és vagyona van, ezért vonatkozásában indokoltnak tartotta pénzbüntetés kiszabását is.

[19] A Szegedi Fellebbviteli Főügyészség képviselője összességében tehát arra tett indítványt, hogy az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének vádlott1 I. rendű, vádlott3 III. rendű és vádlott6 VI. rendű vádlottra vonatkozó, fellebbezések folytán felülbírált részét változtassa meg akként, hogy

a vádlott1 I. rendű vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés és foglalkozástól eltiltás tartamát súlyosítsa, a szabadságvesztés felfüggesztésére vonatkozó rendelkezést mellőzze és az I. rendű vádlottat közügyektől eltiltásra és pénzbüntetésre is ítélje;

vádlott3 III. rendű vádlott vonatkozásában a szabadságvesztés felfüggesztésének próbaidejét és a foglalkozástól eltiltás tartamát súlyosítsa, továbbá az előzetes mentesítésre vonatkozó rendelkezést mellőzze;

vádlott6 VI. rendű vádlott cselekményét folytatólagosan elkövetett pénzmosás büntetnének [Btk. 399. § (2) bekezdés 7. fordulat, (6) bekezdés a) pont] minősítse, a szabadságvesztés felfüggesztésének próbaidejét és a foglalkozástól eltiltás tartamát súlyosítsa, továbbá az előzetes mentesítésre vonatkozó rendelkezést mellőzze.

[20] A fellebbviteli főügyészség képviselője egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását indítványozta azzal, hogy vádlott1 I. és vádlott3 III. rendű vádlott cselekményének jogszabályi alapja helyesen Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont *1. fordulat*, (4) bekezdés a) pont; továbbá az ítéltábla az elsőfokú ítélet meghozatalának alapjául szolgáló tárgyalási napok közül mellőzze a 2023. március 28. napjára történő utalást, egyúttal pedig azt egészítse ki a 2023. március 29. napjának megjelölésével.

[21] vádlott1 I. rendű vádlott védője a másodfokú fellebbezési tárgyaláson történt felszólalásában részletesen foglalkozott az elkövetés óta bekövetkezett időmúlás enyhítő körülményként történő értékelésének szempontjaival, továbbá rámutatott arra, hogy az elsőfokú ügydöntő határozat meghozatala óta is további mintegy másfél éves időmúlás következett be. A védő érvelése szerint a büntetés kiszabása körében nem lehet figyelmen kívül hagyni azt a körülményt sem, hogy az elkövetési magatartás kifejtésének időpontjában a bűncselekmény – eltérő minősítés folytán – még enyhébb elbírálás alá esett. Az I. rendű vádlott további enyhítő körülményként indítványozta figyelembe venni azt, hogy az elkövetési érték az alsó határhoz közelít, összességében pedig az elsőfokú bíróság ítélete vádlott1 I. rendű vádlottra vonatkozó részének helybenhagyására tett indítványt.

[22] vádlott3 III. rendű vádlott védője a másodfokú fellebbezési tárgyaláson történt felszólalásában a fellebbezésének írásbeli indokolásában foglaltakat változatlan tartalommal fenntartotta.

[23] vádlott6 VI. rendű vádlott védője a másodfokú fellebbezési tárgyaláson történt felszólalásában egyrészt a rendkívüli időmúlásra, másrészt pedig a terheltek közötti belső arányosság biztosításának szempontjaira hívta fel a figyelmet, amelyek értékelése alapján a

büntetés súlyosítását célzó ügyészi fellebbezést alaptalannak tartva az elsőfokú ítélet VI. rendű vádlottat érintő részének helybenhagyását indítványozta.

[24] A másodfokú fellebbezési tárgyaláson vádlott1 I. rendű és vádlott6 VI. rendű vádlott nem kívánt felszólalni, míg vádlott3 III. rendű vádlott – ártatlanságát hangsúlyozva – kiemelte, hogy 30 éve dolgozik vállalkozóként, és mintegy 10-15 család megélhetését biztosítja.

[25] A bejelentett és a másodfokú fellebbezési tárgyaláson ténylegesen fenntartott fellebbezések irányára figyelemmel az ítéltábla a fellebbezésekkel sérelmezett elsőfokú ítélet I. tényállási pontját és az azt megelőző bírósági eljárást teljeskörűen felülbírált [Be. 590. § (1)-(2), (7) és (10) bekezdései].

[26] Az ekként elvégzett felülbírálat eredményeként az ítéltábla megállapította, hogy az elsőfokú bíróság nem vétett hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértést. Miként azonban arra átiratában a fellebbviteli főügyészség képviselője helytállóan utalt, a törvényszék ún. relatív jellegű eljárási szabálysértést vétett azáltal, hogy a tárgyaláson való jelenlét jogáról lemondott vádlottakat – a kézbesítési megbízottakon keresztül – nem értesítette a további tárgyalásokról.

[27] A Be. 510. § (2) bekezdése alapján a bíróság a tárgyalásról – többek között – azokat értesíti, akiknek a tárgyaláson való jelenlétét e törvény lehetővé teszi. A terhelt jogosult arra, hogy a tárgyaláson jelen legyen [Be. 39. § (1) bekezdés h) pont], ezen jogosultságát pedig nem érinti az a körülmény, hogy amennyiben a tárgyaláson való jelenlét jogáról korábban le is mondott, az eljárás későbbi szakaszában ne dönthetne úgy, hogy a továbbiakban személyesen kíván jelen lenni a bírósági eljárásban. Ezen jogosultságát pedig kizárólag úgy tudja gyakorolni, hogy a tárgyalási hatánapokról tudomással bír. Az irányadó bírói gyakorlat szerint a védő tárgyalásra történő szabályszerű megidézésének ténye nem jelenti egyben azt is, hogy mint kézbesítési megbízott is feladatot kapott arra, hogy a megbízóját a tárgyalási hatánapról értesítse; holott a vádlott, akinek a bírósági eljárásban való részvétel alapvető joga, csak a szabályszerű értesítés alapján élhet biztosan és időszerűen azzal a jogával, hogy a bírósági eljárásban esetlegesen a továbbiakban személyesen is jelen lehessen [BH2022. 94.].

[28] Figyelemmel azonban arra, hogy az eljárás későbbi szakaszában a tárgyaláson való jelenlét jogáról lemondott vádlottak közül többen személyesen is megjelentek a tárgyaláson, amely egyértelműen arra utal, hogy védőiktől tudomást szereztek az egyes tárgyalási hatánapokról, így az eljárási jogosultságaikat gyakorolni tudták, ezért a szóban forgó eljárási szabálysértésnek az eljárás lefolytatására nem volt érdemi kihatása. Mindezek alapján a másodfokú bíróság csupán az eljárási szabálysértés tényének megállapítására szorítkozott.

[29] Ami az elsőfokú ítélet I. tényállási pontjában írt cselekményt illeti, a törvényszék a releváns tények és körülmények tekintetében a szükséges körben és mélységben a bizonyítást lefolytatta, az ennek során beszerzett – részben egymással ellentétes, részben pedig egymást támogató – bizonyítékokat pedig mérlegelési körébe vonta, és logikus, az iratok tartalmának megfelelő indokát adta annak, hogy a III. rendű vádlott e körben fennálló tagadó védekezését elvetve mely bizonyítékokra, tényekre és körülményekre alapozta az érintett vádlottak, így

vádltott3 III. rendű vádlott bűnösségének megállapítását. Ennek körében az elsőfokú bíróság megfelelő részletességgel kitért arra, hogy a III. rendű vádlott tagadó védekezését elvetve az ítéleti tényállást miért a terhelt társak önmagukra nézve is terhelő adatokat szolgáltatató beismerő vallomásaira, valamint az e körben kihallgatott tanúk [tanú1, tanú2, tanú3 és tanú4] vallomásaira alapítottnan állapította meg.

[30] A bíróság a bizonyítékokat egyenként és összességükben szabadon értékeli, a bizonyítás eredményét pedig az így kialakult meggyőződése szerint állapítja meg [Be. 167. § (4) bekezdés]. A bizonyítékok értékelése és a tényállás megállapítása tehát az elsőfokú bíróság feladata, amit önállóan, a vád keretei között végez el. Az elsőfokú bíróság bizonyítékokat értékelő tevékenységének kizárólag az képezi korlátját, hogy ezen tevékenységének minden lényeges bizonyítékra kiterjedőnek, iratszerűnek és logikusnak kell lennie. Figyelemmel arra, hogy ezen feladatának a törvényszék eleget tett, így a másodfokú bíróságnak nincs törvényes lehetősége a bizonyítékok eltérő értékelésére. Mindezek alapján a vádlott3 III. rendű vádlott felmentését célzó – valójában azonban a bizonyítékok mérlegelését támadó – védelmi fellebbezés nem vezethetett eredményre. Az irányadó bírói gyakorlat szerint a bizonyítékok felülmérlegelésének tilalma annyit jelent, hogy a fellebbviteli bíróság nem dönthet másként egy bizonyíték hitelességéről, mint ahogyan azt az elsőfokú bíróság tette [Kúria Bhar.III.1436/2018.].

[31] Észlelte az ítéltábla, hogy a törvényszék – ítéletszerkesztési hiba folytán – az ítélet tényállási részében rögzítette a vádlottak releváns személyi körülményeit és az elítéléseikre vonatkozó adatokat.

[32] Az ügydöntő határozat indokolása tartalmazza a vádlott személyi körülményeire vonatkozóan megállapított tényeket és a vádlott korábbi büntetéseire vonatkozó adatok közül azokat, amelyek a határozat meghozatalakor jelentőséggel bírtak [Be. 561. § (3) bekezdés b) pont]. A személyi körülményektől ugyanakkor elkülönítendő a bíróság által megállapított tényállás [Be. 561. § (3) bekezdés c) pont]. Mindezek alapján tehát a terhelt személyi körülményeire vonatkozóan megállapított tények és az esetleges korábbi elítélésre vonatkozó adatok nem képezik a tényállás részét, ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet [8] bekezdését a [14] bekezdés utánra utalta.

[33] Az elsőfokú bíróság a felülbírálattal érintett I. tényállási pontot érintően megalapozott és hiánytalan tényállást állapított meg, ugyanakkor a másodfokú bíróság – Be. 593. § (1) bekezdés a) pontja szerint eljárva, a bizonyítást érintő ügyiratok tartalma alapján – az elsőfokú bíróság ítéletének a fellebbezésekkel érintett vádlottak személyi körülményeire és elítéléseire vonatkozó megállapításait az alábbiak szerint kiegészítette, illetve helyesbítette.

[34] vádlott1 I. rendű vádlott két idősebb gyermeke időközben nagykorúvá vált. Az I. rendű vádlott magasvérnyomás betegségben és inzulin rezisztenciában szenved. vádlott1 I. rendű vádlottnak kb. 20 millió forint összegű tartozása áll fenn [Kecskeméti Törvényszék 3.B.151/2018/37. sorszámu tárgyalási jegyzőkönyv].

[35] A Kecskeméti Törvényszék 5.B.234/2016/109. számú jogerős ítéletével kiszabott szabadságvesztés felfüggesztésének próbaideje 2023. február 23. napjáig tartott {elsőfokú ítélet [10] bekezdés 1. pont}.

[36] A Kiskörösi Járásbíróság az 1.B.186/2013/61. számú jogerős ítéletével *bűnsegédként elkövetett* csalás büntette és *más bűncselekmények* miatt 4 év közügyektől *eltiltásra* is ítélte vádlott6 VI. rendű vádlottat. A szabadságvesztés büntetést 2018. december 8. napján kell kitöltöttnek tekinteni {elsőfokú ítélet [12] bekezdés 1. pont}.

[37] A Szegedi Törvényszék a 7.B.150/2016/125. számú jogerős ítéletével 2 év *gazdálkodó szervezet vezetése foglalkozástól eltiltásra* is ítélte vádlott6 VI. rendű vádlottat {elsőfokú ítélet [12] bekezdés 2. pont}.

[38] A Kecskeméti Járásbíróság a 10.B.43/2017/72. számú jogerős ítéletével a 2009. július 1. napja és 2009. október 31. napja közötti időszakban megvalósított cselekményeket elbírálvá *bűnsegédként elkövetett* költségvetési csalás büntette miatt állapította meg vádlott6 VI. rendű vádlott bűnösségét {elsőfokú ítélet [12] bekezdés 3. pont}. A szabadságvesztés felfüggesztésének próbaideje 2021. április 28. napjáig tartott.

[39] A Kecskeméti Törvényszék az 1.B.351/2015/708. számú jogerős ítéletével *bűnsegédként, folytatólagosan* elkövetett adócsalás büntette és más bűncselekmények miatt 1 év közügyektől *eltiltásra* és 1 év gazdasági társaság vezető tisztségviselője foglalkozástól *eltiltásra* is ítélte vádlott6 VI. rendű vádlottat, aki a szabadságvesztés büntetést 2022. október 16. napján töltötte le {elsőfokú ítélet [12] bekezdés 4. pont}.

[40] Az ítéletábra mellőzte továbbá az elsőfokú ítélet [126] és [149] bekezdéseiben rögzített indokolást figyelemmel arra, hogy az ott kifejtettek nem a jelen ügyre vonatkozó megállapításokat tartalmazzak, valamint azokból az elsőfokú bíróság semmilyen további következtetést nem vont le. Az elsőfokú ítélet [218] bekezdésének első sorában az utolsó szó pedig – nyilvánvaló elírás folytán – helyesen vallomás.

[41] A megalapozott I. tényállási pont alapján az elsőfokú bíróság helyesen következtetett vádlott1 I. rendű, vádlott3 III. rendű és vádlott6 VI. rendű vádlott bűnösségére, a terhükre megállapított bűncselekmények jogi minősítése ugyanakkor – az alábbiakban kifejtettek szerint – nem felelt meg mindenben a büntető anyagi jog szabályainak.

[42] Helyesen ismerte fel az elsőfokú bíróság azt, hogy vádlott1 I. rendű vádlott a pályázati támogatási összeg csalárd módon történő megszerzésével, továbbá vádlott3 III. rendű vádlott az ehhez történt szándékos segítségnyújtása révén – az okozott vagyoni hátrány összegéhez igazodóan – a költségvetési csalás büntetést valósította meg. Ezzel összefüggésben az ítéletábra nem osztotta az I. rendű vádlott védőjének azon – érdemben azonban ki nem fejtett – felvetését, amely szerint vádlott1 I. rendű vádlott cselekménye adott esetben jogosulatlan gazdaság előny megszerzéseként minősülhet. Figyelemmel arra, hogy az irányadó tényállás szerint a támogatási összeg kiutalására 2012. április 13. napján került sor, így a bűncselekmény – a pénzügyi támogatás megszerzése, mint eredmény bekövetkezése folytán – ezen a napon vált befejezetté. Mindezek alapján vádlott1 I. rendű vádlott cselekménye nem minősülhet az időközben hatályát veszített 1978. évi IV. törvény 288. §-a szerinti jogosulatlan gazdasági előny megszerzésének. A törvényszék az elkövetői alakzatokat is helyesen állapította meg, és mivel az I. rendű vádlott részéről megállapítható volt (önálló) tettesként kifejtett elkövetési magatartás, így cselekménye – egységesen a súlyosabb megítélésű elkövetői alakzathoz igazodva – annak ellenére tettesként elkövetettnek minősül, hogy a bűncselekmény befejezetté válásakor már nem volt a cég2 ügyvezetője.

[43] Miként arra átiratában a fellebbviteli főügyészség képviselője helyesen utalt, az I. rendű és a III. rendű vádlott cselekményének jogi minősítése helyesbítésre szorult annyiban, hogy esetükben nem a valótlan tartalmú nyilatkozat tételével [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont 3. fordulat], hanem a tévedésbe ejtéssel történő elkövetés [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont 1. fordulat] állapítható meg. Ennek indoka, hogy habár a támogatási összeg elnyerése érdekében kétségtelenül sor került valótlan tartalmú okiratok benyújtására, ez azonban a pályázat ellenőrzésére és érdemi elbírálására jogosult szervezet munkavállalójának megtévesztését szolgálta. Mindezek alapján tehát vádlott1 I. rendű és vádlott3 III. rendű vádlott költségvetést károsító bűncselekményének jogszabályi alapja helyesen: Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont 1. fordulat, (4) bekezdés a) pont.

[44] Helyesen járt el az elsőfokú bíróság, amikor a költségvetési csalás büntetével alaki halmazatban nem állapította meg a hamis magánokirat felhasználásának vétségét. Ennek indoka, hogy a pályázati összeg elnyerését biztosítani hivatott valótlan tartalmú okiratok elbíráló szervezethez történt benyújtására – ekként a valótlan tartalmú okiratok felhasználására – 2011. október 3. napján került sor {elsőfokú ítélet [39]-[40] bekezdései}. Az elkövetés időpontjában hatályos büntető törvény szerint a magánokirat-hamisítás vétsége legalább 3 év elteltével elévül [1978. évi IV. törvény 33. § (1) bekezdés b) pont]. Figyelemmel arra, hogy a közbizalom elleni bűncselekmény vonatkozásában az első érdemi – ekként az elévülést félbeszakító – nyomozati cselekményre 3 év elteltével, csupán 2014. november 3. napján került sor, így ezen időpontig a cselekmény büntethetősége elévült.

[45] Ami vádlott6 VI. rendű vádlott cselekményének jogi minősítését illeti, tévedett a törvényszék, amikor a VI. rendű vádlott bűncselekményét bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntetnének minősítette. Habár az elsőfokú bíróság az ítéletének [38] és [48] bekezdéseiben megállapította azt, hogy a vádlott6 VI. rendű vádlott ügyvezetése alatt álló cég1 bankszámlájára történt utalások azt a célt szolgálták, hogy az elutalt összegek útjának nyomon követhetőségét megnehezítsék, ennek ellenére a törvényszék ezen megállapításokból nem vont le helyes jogi következtetést.

[46] Az irányadó tényállás szerint vádlott6 VI. rendű vádlott nem bírt tudomással arról, hogy az általa képviselt cég1 bankszámlájára érkező pénzüsszegek pontosan milyen cselekményből származnak, azzal ugyanakkor tisztában volt, hogy azok valamilyen – részleteiben ugyanakkor előtte nem ismert – büntetendő cselekményből származnak. Tekintettel arra, hogy a cég1 érdemi gazdasági tevékenységet nem folytatott, így a VI. rendű vádlott egyetlen üzleti partnertől sem várhatott jogszerűen teljesített pénzüatutalást, ekként a VI. rendű vádlott számára nem volt kétséges az, hogy a bankszámlára érkezett pénzüsszegek mögött nem állt tényleges gazdasági tevékenység. Mindezek alapján tehát a vádlott6 VI. rendű vádlott által végrehajtott banki műveletek – készpénzfelvételek és átutalás kezdeményezése, mint a 2013. évi CCXXXVII. törvény 3. § (1) bekezdés d) pontja szerinti pénzügyi tevékenységek – valamely büntetendő cselekményből származó vagyron eredetének leplezését célozták.

[47] Miként arra a fellebbviteli főügyészség képviselője ugyancsak helyesen utalt, vádlott6 VI. rendű vádlott fentiek szerinti cselekvősége mind az elkövetés időpontjában hatályban volt büntető törvény [1978. évi IV. törvény 303. § (1) bekezdés c) pont, (4) bekezdés b) pont], mind pedig az elbírálás időpontjában hatályos büntető törvény szerint [Btk.

399. § (2) bekezdés 7. fordulat, (6) bekezdés a) pont] büntetendő volt, és azok irányadó büntetési tételkerete mindkét büntető törvény szerint egyaránt 2 évtől 8 évig terjedő szabadságvesztés. Határozott tartamú szabadságvesztés esetében a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségének legkorábbi, törvény erejénél fogva kötelező időpontjára vonatkozó rendelkezés a 2012. évi C. törvény (Btk.) 2. § (1)–(2) bekezdése szerinti elbírálás fogalmába tartozik, ezért megváltozása alapot ad – enyhébb elbírálás címén – a módosító törvény alkalmazására [4/2013. (X. 14.) BK vélemény]. Figyelemmel arra, hogy az azonos büntetési tételkerettel fenyegetett bűncselekmények tekintetében az elbírálás időpontjában hatályos büntető törvény feltételes szabadságra bocsátással kapcsolatos rendelkezései összességében kedvezőbb elbírálást eredményeznek, így az ítéltábla – a Btk. 2. § (2) bekezdésének alkalmazásával, az elkövetési értékhez igazodóan [Btk. 459. § (6) bekezdés d) pont] – vádlott6 VI. rendű vádlott cselekményét folytatólagosan elkövetett pénzmosás büntetettének [Btk. 399. § (2) bekezdés 7. fordulat, (6) bekezdés a) pont] minősítette. Ebből következően a másodfokú bíróság a fentiekben részletezettek szerint helyesbítette az elsőfokú ítélet [268] és [272] bekezdéseiben rögzített jogi indokolást.

[48] Ami a büntetés kiszabásának felülbírálatát illeti, az elsőfokú bíróság által számba vett bűnösségi körülmények korrekcióra szorultak az alábbiak szerint. A másodfokú bíróság mindhárom fellebbezéssel érintett vádlott javára további enyhítő körülményként értékelte azt, hogy – a 2017 augusztusában történt gyanúsítotti kihallgatásukra figyelemmel – igen hosszú ideje állnak büntetőeljárás hatálya alatt [56/2007. BK vélemény III/10. pont]. vádlott1 I. rendű vádlott javára további enyhítő körülményként értékelte a fennálló betegségeit [56/2007. BK vélemény II/12. pont], míg esetében helyesen a két kiskorú gyermek eltartásáról való gondoskodás értékelhető enyhítő hatásúként. vádlott6 VI. rendű vádlott vonatkozásában – a megváltozott minősítésből adódóan – további súlyosító körülményként vette figyelembe a folytatólagos elkövetést [56/2007. BK vélemény III/6. pont], mellőzte ugyanakkor a bűnsegédi elkövetés enyhítő körülményként történő értékelését. A ténybeli beismerés enyhítő hatásúként ugyancsak nem vehető figyelembe, mivel az nem terjedt ki a bűnösség – legalább részbeni – beismerésére, márpedig enyhítő körülményként csak ez értékelhető [56/2007. BK vélemény II/11. pont].

[49] Az ítéltábla mindhárom vádlott vonatkozásában mellőzte a költségvetést károsító bűncselekmények elszaporodottságának súlyosító körülményként történő értékelését. Ennek indoka, hogy a 56/2007. BK vélemény III/11. pontja értelmében az elszaporodottság csak akkor értékelhető súlyosító hatásúként, amennyiben *a köztudomás szerint* az ügyben ebírált vagy az ahhoz hasonló bűncselekmények száma az elkövetéskor a korábbi időszakhoz képest lényeges emelkedést mutat, vagy ha a számuk az adott területen lényegesen magasabb volt az átlagosnál. Ezt alátámasztó adat ugyanakkor az eljárás során nem merült fel, és arról a másodfokú bíróságnak sem volt hivatalos tudomása.

[50] vádlott1 I. rendű vádlott védője további enyhítő körülményként indítványozta figyelembe venni azt, hogy az elkövetési érték az alsó határhoz közelítő mértékű, ezt ugyanakkor az elsőfokú bíróság már – helyesen – értékelte {elsőfokú ítélet [273] bekezdés}.

[51] Az így kiegészített és helyesbített bűnösségi körülményekre is figyelemmel helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság azt, hogy a büntetési célok az elkövetés időpontjában büntetlen előéletű vádlott1 I. rendű, vádlott3 III. rendű és vádlott6 VI. rendű vádlott esetében végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés és foglalkozástól

eltiltás kiszabásával megfelelően biztosíthatók. Az irányadó büntetéskiszabási körülményekre is figyelemmel helyesen ismerte fel a törvényszék azt is, hogy a vádlottak vonatkozásában a büntetési tétel legkisebb mértéke is túl szigorú, ezért esetükben indokolt a büntetési tételnél enyhébb büntetés kiszabása. Ezzel összefüggésben ugyanakkor az elsőfokú bíróság elmulasztotta felhívni a Btk. 82. § (1) bekezdését, a szabadságvesztés végrehajtásának próbaidőre történő felfüggesztésével összefüggésben pedig a Btk. 85. § (1) és (2) bekezdését, amelyet az ítéltábla pótol. Összességében tehát a másodfokú bíróság mind a szabadságvesztés, mind a felfüggesztés próbaidejének, mind pedig a foglalkozástól eltiltás tartamának meghatározását arányosnak találta, ezért sem azok lényeges súlyosítását, sem pedig azok lényeges enyhítését nem látta indokoltnak.

[52] A szabadságvesztés büntetések végrehajtási fokozatának és a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjának meghatározása megfelelt az irányadó törvényi rendelkezéseknek azzal, hogy azokkal összefüggésben a törvényszék elmulasztotta felhívni az alkalmazásuk alapjául szolgáló jogszabályhelyeket, amelyeket az ítéltábla ezúton pótol [Btk. 35. § (1) bekezdés; Btk. 38. § (1) bekezdés és (2) bekezdés a) pont].

[53] Az ítéltábla vádlott1 I. rendű vádlottat érintően nem osztotta a fellebbviteli főügyészség pénzbüntetés kiszabására irányuló indítványát. Kétségtelen, hogy akit haszonszerzés céljából elkövetett bűncselekmény miatt határozott ideig tartó szabadságvesztésre ítélnék, ha megfelelő jövedelme vagy vagyona van, pénzbüntetésre is kell ítélni [Btk. 50. § (2) bekezdés]. A több kiskorú gyermek eltartásáról gondoskodó és jelentős összegű tartozással bíró I. rendű vádlott esetében ugyanakkor nem állapítható meg az, hogy megfelelő jövedelemmel vagy vagyonnal rendelkezne, így vonatkozásában a pénzbüntetés kiszabásának ezen törvényi feltétele nem állt fenn.

[54] Helyesen járt el az elsőfokú bíróság, amikor a végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztésre ítélt vádlottak esetében vizsgálta az előzetes mentesítés lehetőségét, és vádlott1 I. rendű vádlott tekintetében helytálló következtetésre is jutott ezzel összefüggésben. Az I. rendű vádlott vonatkozásában ugyanis nem hagyható figyelmen kívül az, hogy az elkövetés időpontjában és jelenleg is büntetlen előéletű, ellene az igen hosszú büntetőeljárás folyamatban léte alatt sem indult újabb büntetőeljárás, továbbá aktív közösségi szerepvállalást folytat. Mindezen körülmények együttes értékelése alapján tehát helyesen járt el a törvényszék, amikor vádlott1 I. rendű vádlottat érdemesnek találta az előzetes mentesítésre.

[55] Egyetértett ugyanakkor a másodfokú bíróság a fellebbviteli főügyészség képviselőjének azon álláspontjával, amely szerint az előzetes mentesítéshez szükséges érdemesség vádlott3 III. rendű és vádlott6 VI. rendű vádlott esetében még az elkövetéskori büntetlen előéletük ellenére sem állapítható meg. Ennek indoka, hogy az elkövetés óta mindkét vádlott jogerős elítélésére sor került, a VI. rendű vádlott esetében ráadásul négy alkalommal, így előzetes mentesítésben részesítésükre az ítéltábla nem látott lehetőséget.

[56] Az elsőfokú bíróság ítéletének egyéb rendelkezései törvényesek voltak.

[57] Észlelte az ítéltábla, hogy a törvényszék a jog indokolás körében egyrészt pontatlanul, másrészt viszont szükségtelenül is utalt a Btk. 33. § – helyesen (1) bekezdés – a)

pontjára, ezért annak feltüntetését mellőzte, felhívta ugyanakkor az elsőfokú bíróság által megjelölni elmulasztott, azonban ténylegesen alkalmazott Btk. 79. §-át, a Btk. 80. § (1)-(2) és (4) bekezdéseit, továbbá a Btk. 53. § (2) bekezdését.

[58] A fentiekben kifejtett indokokra figyelemmel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének vádlott1 I. rendű, vádlott3 III. rendű és vádlott6 VI. rendű vádlottra vonatkozó, fellebbezések folytán felülbírált részét – a Be. 606. § (1) bekezdése alapján eljárva – a rendelkező részben írtak szerint megváltoztatta, egyebekben pedig azt – a Be. 605. § (1) bekezdése alapján – helybenhagyta.

[59] Észlelte a másodfokú bíróság, hogy a törvényszék az ügyben 2020. szeptember 21. napján nem tartott érdemi tárgyalást, mivel bizonyítás felvételére ezen a tárgyaláson nem került sor, továbbá 2023. március 28. napján egyáltalán nem tartott tárgyalást, így az elsőfokú ítélet meghozatalának alapját képező tárgyalási napok közül a 2020. szeptember 21. napjára és a 2023. március 28. napjára történő utalást mellőzte. Megállapítható ugyanakkor, hogy a törvényszék az ügyben 2023. március 29. napján érdemi tárgyalást tartott, így az ítéltábla az elsőfokú ítéletet az ezen a napon megtartott tárgyalás alapján is meghozottnak tekintette.

[60] Tekintettel arra, hogy vádlott1 I. rendű, vádlott3 III. rendű és vádlott6 VI. rendű vádlott személyi adatai időközben több ponton is megváltoztak, ezért az ítéltábla megállapította a vádlottak jelenlegi lakcímét és az érvényes személyi okmányaik számát azzal, hogy az állandó lakcím mellett az ugyanazon cím tartózkodási helyként, értesítési és kézbesítésre címként történő megjelenítését – mint szükségtelent – mellőzte.

[61] Az ítélet elleni fellebbezési jog a Be. 615. § (1)-(2a) bekezdéseiből következően kizárt.

Szeged, 2025. március 25.

dr. Nagy Erzsébet s.k.
a tanács elnöke

dr. Kóbor Jenő s.k.
előadó bíró

dr. Katona Dorottya s.k.
bíró

A Szegedi Ítéltábla Bf.III.299/2024/54. számú ítélete és a Kecskeméti Törvényszék 5.B.151/2018/248. számú ítéletének vádlott1 I. rendű, vádlott3 III. rendű és vádlott6 VI. rendű vádlottra vonatkozó része a jelen ítéletben foglalt változtatásokkal a mai napon *jogerőre emelkedett.*

Szeged, 2025. március 25.

dr. Nagy Erzsébet s.k.
a tanács elnöke